

NAZIV AKTIVNOSTI	<i>Palačinka – Uspostavljanje komunikacije</i>
PARTNER	Hrvatska, Dječji vrtić Cvit Mediterana
DOB	0-2 godine
TRAJANJE	5-10 minuta
UPUTE ZA AKTIVNOST	Za ovu razigranu aktivnost nisu potrebne nikakvi predmeti ni igračke. Aktivnost je odlična za povezivanje s djetetom i pruža priliku za izgradnju vještina pridružene pažnje i povezanosti s roditeljima te predstavlja prve korake prema simboličkoj igri. Kao je sprovesti: dok dijete leži na podu, odrasla osoba se nalazi nasuprot djeteta. Važno je uspostaviti kontakt očima s djetetom. 1. Odrasla osoba nježno dodiruje ruke i noge djeteta, oponašajući pokret razmazivanja marmelade (čokoladnog namaza) po palačinki te istodobno govoreći “Razmazujem marmeladu po palačinki” i to nekoliko puta. 2. Odrasla osoba kotrlja dijete po podu govoreći “ Sad motam palačinku”. 3. Posljednji korak je “Pojest ću palačinku” kada se odrasla osoba pretvara da jede palačinku. To ne bi smjelo biti strašno, samo jako otvorenih usta i škakljanjem ili blagim fizičkim kontaktom koji bi bio djetetu ugodan. Cilj je zabaviti se, smijati se i smiješiti dok zadržavate kontakt očima s djetetom. Nužno je prilagoditi jezik i ponašanje te ih zadržati u zoni ugodnoga za dijete, graditi napetost i promatrati te reagirati na bilo kakav znak od strane djeteta za nastavak i ponavljanje aktivnosti. Ponavljanje istih riječi je također prilika za usvajanje novih riječi. Možete prilagoditi svoj rječnik prema onim riječima koje su djetetu poznate pa tako to može biti “mažem, stavljam, pravim” “palačinka, sendvič, torta...”
MATERIJALI, SLIKE I RELEVANTNE POVEZNICE	/

NAZIV AKTIVNOSTI	Trgovina namirnicama obogaćivanje vokabulara
PARTNER	Hrvatska, Dječji vrtić Cvit Mediterana
DOB	3 godine
TRAJANJE	/
UPUTE ZA AKTIVNOST	Rutine, poput kupovine namirnica s vašim djetetom, nude veliku mogućnost za izgradnju jezičnih i govornih vještina vašeg djeteta. U ovoj aktivnosti, jednostavno trebate otići u trgovinu namirnicama s vašim djetetom i komentirati i širiti područje njihovog interesa. Na primjer: - Bogaćenje vokabulara. Imenujte sve predmete s kojima vaše dijete dođe u kontakt i to nadogradite (<i>To je mlijeko. Mi pijemo mlijeko. Krave nam daju mlijeko.</i>). Ponovite ono što vaše dijete govori pokazujući tako da razumijete. Nadogradite i proširite ono što je bilo rečeno (Koji sok? Eno soka. Eno soka od jabuke. Želiš li sok od jabuke?) - Postavljajte pitanja koja traže odabir (Želiš li jabuku ili naranču?; Želiš li sjediti u kolicima ili hodati?) - Pomozite djetetu da razumije i postavlja pitanja. Igrajte da-ne igru. Postavite pitanja poput <i>Je li ovo mačka?; Jesi li ti dječak?; Može li svinja letjeti?</i> i potaknite dijete da smišlja pitanja i pokuša vas zavarati. - Postavljajte pitanja otvorenog tipa, kao npr. <i>Imamo mlijeko. Što bismo sad trebali još učiniti?</i> - U kolica stavljajte poznate predmete. Neka vaše dijete stavlja predmete i kaže vam kako se to zove i kako se koristi (<i>Ovo je lopta. Bacio sam je. Igram se s njom.</i>) - Koristite predmete s polica u trgovini kako biste potaknuli dijete da pronađe nešto iznad svog pupka, ispod svog nosa, na najnižoj polici i između drugih predmeta koji se nalaze na polici. - Prilike da se izrazite u superlativima, tim malim nastavcima koji se odnose na veličinu, se nalaze posvuda u trgovini namirnicama. Neka vaše dijete nađe veliku voćku, veću voćku i najveću voćku na odjelu s voćem. Neka usporede i pitaju <i>Koji je najmanji predmet u kolicima? Koji je najveći predmet?</i> Umjesto da gledate na nabavku namirnica kao dužnost, upotrijebite ovo vrijeme za povezivanje i interakciju s vlastitim djetetom. Možda ćete potrošiti više vremena, ali dobrobiti će biti mnogobrojne!
MATERIJALI, SLIKE I RELEVANTNE POVEZNICE	Odlazak u trgovinu namirnicama

NAZIV AKTIVNOSTI	Vježbe oralne motorike za razvoj govora
PARTNER	Hrvatska, Dječji vrtić Cvit Mediterana
DOB	4 godine
TRAJANJE	Oko 15 minuta
UPUTE ZA AKTIVNOST	Postoji mnogo razloga zbog kojih bi trebalo uvrstiti vježbe oralne motorike u svakodnevnicu, najviše zbog toga što poboljšavaju rad usta, vilice, usana, obraza i jezika kako bi dijete moglo uspostaviti koordinaciju koja je nužna za proizvodnju zvukova i artikulaciju te sprječavanje problema sa žvakanjem, gutanjem, pokretanjem hrane i tekućina i tolerancijom na različite teksture. Zapamtite da nisu sve ove vježbe nužne za pojedinačne specifične potrebe svakog djeteta, tako da roditelji mogu sami odabrati vježbe koje ispunjavaju potrebe njihovog djeteta: - Stavite njihove ruke i prste na njegova ili njena usta i usne. - Igrajte se "Simon says" s ogledalom. Mi imamo dosta naredbi za oralnu motoriku u igri "Simon says" koji se mogu ispisati kako bi se ciljano radilo na određenoj motoričkoj vještini s usnama, vilicom, obrazima i jezikom. - Igrajte "hokey pokey" s vašim jezikom i obrazima. - Probajte neurednu igru s hranom. - Potaknite toleranciju na žlicu ili na drugi pribor za jelo u različitim dijelovima usta. - Otvorite i zatvorite svoja usta. - Pomičite jezik s jedne strane na drugu. - Stisnite usne jednu uz drugu i zatim ih rastvorite. - Istražite različite vrste tekstura pribora za jelo (plastika, metal, presvučeno plastikom, itd.) - Igrajte se s četkicom za zube držeći je i dodirujući njihova usta i lice. - Potaknite igru zrcaljenja, imenujući dijelove usta. - Dodajte ritam igri cijelim tijelom s terapijskim lopticama, na nejednakim površinama kao što su trampolini ili zaštitni jastuci da biste postigli proprioceptivni unos. - Istražite igru ustima s igračkama i predmetima za olakšavanje nicanja zubi. - Istražite upotrebu igračaka i predmeta za olakšavanje nicanja zubi u različitim položajima (naslonjeni, ležeći, ležeći postrance, itd.) - Koristite glazbu s izraženim ritmom uz kuckanje po obrazima ili usnama. - Ponudite zaleđeno voće na drvenoj špatuli za pregled grla. Isprobajte ovaj recept sa zaleđenim voćem na štapićima za ražnjiće.

	- Žvačite plastičnu slamku. - Napučite usne za zamišljeni poljubac. - Pušite u svirala za zabavu. - Pušite u kazoo (američki glazbeni instrument). - Koristite se slamkom za podizanje i stavljanje u posudu papirnatih kvadratića. - Oblikujte "riblje" usne. - Nanesite balzam za usne (s mirisom ili bez mirisa) i stisnite usne zajedno dok ih pomičete s jedne strane na drugu. - Napušite svoje obraze. - Cmoknite svojim usnama. - Šapćite glasove slova abecede počevši od A-Ž. Primijetite kako vam se pomiču usta. Ili slovajte svoje ime ili druge riječi šapćući glasove određenih slova. - Pušite balončice - Pušite kroz slamku kako biste pokrenuli malu lopticu pamuka ili malu pom-pom lopticu uzduž linije. Možete li je pomicati kroz labirint? - Zaledite vodu na drvenom štapiću i ližite je ili sisajte dok se led ne rastopi. - Probajte izraditi Shirley Temple sladoleda na štapiću. Oni su ukusan alat za vježbu oralne motorike. - Ulijte vodu u posudu za pravljenje kocki leda. U njih dodajte štapiće kako biste dobili kockice na štapićima. Ližite ih i sisajte dok se led ne otopi. - Zagrabite kikiriki maslac žlicom. Ližite ga vrhom svog jezika. - Jezikom pokušajte dodirnuti vrh svoga nosa. Zadržite ga tu dokle god možete. - Usmjerite jezik prema svojoj bradi. Držite ga tu dokle god možete. - Gurnite svoj jezik u svoj desni obraz. Držite ga tu i zatim gurnite kraj svog jezika u vaš lijevi obraz. - Prebrojite svoje zube koristeći se svojim jezikom. Dotaknite svaki zub vrhom svog jezika. - Žvačite žvaku. Možete li napuhati balon? - Vježbe dubokog disanja usta. Koristite se karticama koje možete ispisati za duboko disanje.
--	---

**MATERIJALI, SLIKE I
RELEVANTNE POVEZNICE**

Potrebni su različiti materijali.

- Izvor: <https://www.theotttoolbox.com/oral-motor-exercises/>

Co-funded by
the European Union

NAZIV AKTIVNOSTI	Aktivnost pričanja priča
PARTNER	Hrvatska, Dječji vrtić Cvit Mediterana
DOB	5 godina
TRAJANJE	15-30 minuta
UPUTE ZA AKTIVNOST	Preko knjiga djeca se upoznaju s novim riječima i dobivaju prilike za rast i razvoj njihovog uma, one stvaraju posebne prilike u kojima možete uživati u osjećaju bliskosti s vašim djetetom. Pričanje priča oživljava učenje jezika i stvara sudioničko i jedinstveno iskustvo koje djeci omogućava uživanje u slušanju jezika na dinamičan, ponekad stilski i zabavan način. Aktivnost koju možete provesti sa svojim djetetom, a koja može pobuditi njihov interes za čitanje knjiga i pričanje priča je trodijelni način čitanja knjiga. Zajedno s djetetom odaberite knjigu koju ćete čitati sljedeća tri dana/ vremena za priču. Tijekom prvog vremena za čitanje cilj je upoznati se s knjigom i sadržajem knjige. Pročitajte djetetu knjigu, slijedite dijete gdje vas ono usmjerava i razgovarajte o slikama. Tijekom drugog vremena za čitanje cilj je ući još dublje u priču, tako da biste trebali ponovno pročitati priču, ali ovoga puta također i razgovarati o osjećajima i razmišljanju likova, usputnim vezama, emocijama, različitim ishodima, itd. Sada kad je vaše dijete upoznato s radnjom knjige, tijekom trećeg vremena čitanja vaše dijete bi trebalo biti ono koje priča priču. Sjednite, opustite se i uživajte slušajući priču koji sastavlja vaše dijete. Vi možete dodavati detalje u priču vašeg djeteta, ali pazite da to bude na potičući i pozitivan način, a ne da se osjeti kao da priča priču na "krivi" način. Priče svima pružaju priliku za uživanje u jeziku i za otkrivanje novih riječi, novih svjetova i novih stvari o njima samima, one pomažu ojačati vezu između roditelja i djece. Čitanje knjiga i pričanje priča zahtjeva predanje roditelja, ali molimo vas da o tome ne mislite kao o obvezi ili dužnosti, nego radije kao o investiciji za razvoj, dobrobit i sreću svog djeteta!
MATERIJALI, SLIKE I RELEVANTNE POVEZNICE	Knjiga po vašem izboru

NAZIV AKTIVNOSTI	Poznavanje abecede
PARTNER	Hrvatska, Dječji vrtić Cvit Mediterana
DOB	6 godina
TRAJANJE	15-30 minuta
UPUTE ZA AKTIVNOST	Učenje čitanja je složen proces koji zahtjeva da ga mala djeca usvoje i automatski nastave razvijati s temeljnim vještinama, uključujući i poznavanje abecede (National Early Literacy Panel, 2009; National Reading Panel, 2000). Ovo su sastavni dijelovi temeljnih vještina i usko su povezani s kasnijim uspjehom u čitanju i sricanju (Strickland & Shanahan, 2004). Poznavanje abecede uključuje sposobnost prepoznavanja i imenovanja slova i glasova u riječima (fonološka osviještenost). Jako je važno da odgojitelji u predškolskim ustanovama procjene prepoznavanje glasova jer je to temeljna predčitačka vještina za koju je istraživanje pokazalo da je povezana s uspjehom djece u čitanju (National Early Literacy Panel, 2009). Poznavanje slova je sposobnost djeteta da poveže glas s njegovim pisanim simbolom. Dijete može pokazati svoje poznavanje slova birajući slova koja je netko drugi rekao ili izgovarajući glasove za slova koja je odabrao netko drugi. Poznavanje slova se također može pokazati kroz dječje pisanje ako su sposobni povezati ta slova s glasovima ili odabrati slova koja su napisala. Aktivnost razvijanja poznavanja abecede je izrada <i>mapa s glasovima i slovima</i>. Zajedno s djetetom odaberite jedno slovo/glas svaki tjedan i napravite mu mapu. Za početak, uzmite komad papira i presavijte ga na pola, tako formirajući vašu "mapu". Sljedeći korak je da napišete odabrano slovo u velikom tisku i neka dijete ispod njega nacrtu prvu riječ na koju ga asocira na to slovo/glas. Ostatak aktivnosti se vrti oko pronalaženja slika za riječi koje počinju s odabranim slovom i njihovo lijepljenje ili crtanje na mape. Nakon što popunite vašu mapu, možete započeti s novom, sve dok ne izradite knjigu cijele abecede!
MATERIJALI, SLIKE I RELEVANTNE POVEZNICE	Papiri, olovke, drvene bojice

